

Pieksämäen seurakunta

Strategiatyöskentelyn lähtökohdat

Alkava strategiakausi 2021-2026 sisältää useita laajoja teemoja ja ilmiöitä, jotka vaikuttavat seurakunnan toimintamahdollisuuksiin. Osa niistä on paikallisia ja Pieksämäelle tyypillisiä, osa kokonaiskirkollisia ja koko Suomea koskevia.

Yleisellä tasolla seurakuntaan ja kristinuskoon sitoutuminen heikkenee, kasteiden ja vihkimisten määrät vähenevät, uskonnollinen kasvatus on monella tapaa yhteiskunnassamme haastettu. Toisaalta kirkon sisäiset näkemuserot ovat voimistuneet ja tämä näkyy keskustelukulttuurin kiristymisenä sekä se myös koettelee kirkon ykseyttä. Nämä kokonaiskirkolliset teemat koskettavat myös seurakuntaamme.

Pieksämäen seurakunnalla on myös omat erityispiirteensä, jotka vaikuttavat toimintaamme. Alueemme on laaja ja pitää sisällään kaupunkitaajaman lisäksi useita sivukyliä. Myös väestön ikärakenne tuo omat tekijänsä seurakunnan toiminnan suunnitteluun: Pieksämäen seurakunnassa ikäihmisten osuus on huomattavasti suurempi kuin maassamme keskimäärin. Vastaavasti syntyvyys on laskenut alueella tasaisesti.

Pieksämäellä seurakunnan toimijuutta arvostetaan ja pidetään merkityksellisenä sekä luotettavana. Toimintaamme halutaan tulla mukaan ja kristillisiä arvoja pidetään alueellamme tärkeinä. Yhteistyö muiden kaupungin toimijoiden kanssa on luontevaa ja kunnioittavaa. Kirkkoa haastavien tekijöiden voimakkain kärki ei ole yltänyt seurakuntaamme. Sen vuoksi on erityisen tärkeää pohtia tulevaisuutta ja luoda nyt huomisen mahdollisuudet toiminnallemme.

Pieksämäen seurakunnassa on edessä monia uudistuksia, jotka näkökulmasta riippuen mahdollistavat tai haastavat. Kiinteistöjen omistusta täytyy miettiä talouden sekä toiminnan kannalta järkevästi ja niin sanotut monitoimitilat voivat olla tulevaisuuden arkipäivää seurakunnassamme. Työntekijäresurssien vähetessä on uskallettava miettiä toiminnan uudelleen organisointia, vapaaehtoisuuden lisäämistä ja luoda enemmän me- henkeä, jossa kaikenlainen toimijuus ja vastuunkanto seurakunnan hyväksi on yhtä arvokasta.

Strategiatyöskentelyssä olemme ottaneet tarkasteluun ne asiat, joihin voimme vaikuttaa oman seurakunnan alueella. Huomioimme kokonaiskirkollisen näkökulman, mutta erityisesti meidän on paneuduttava paikallisiin mahdollisuuksiin ja haasteisiin. Pieksämäen seurakunnan kantava ajatus on *yhdessä*, johon strategiatyöskentelymme pohjautuu. Valitsimme työskentelytavaksi SWOT-työskentelyn, jossa visioimme seurakunnan tulevaisuutta työntekijöiden ja luottamushenkilöiden kanssa. Kuusihenkinen työryhmä kokosi ja analysoi näistä nousseet ydinajatuksot, johon strategia pohjautuu. Tämän lisäksi toteutimme sosiaalisessa mediassa ja erilaisissa ryhmissä kyselyjä, joista nousi kolme tärkeintä ajatusta, joilla haluamme viitoittaa tulevaa strategiakauttamme. Ne olivat: ***välittävä, usko, tuki ja turva***. Nämä suuntaviivat antavat hyvän suunnan strategiselle ajattelulle ja kaikelle toiminnan suunnittelulle.

Seurakunnan perustehtävä

Jokaisen organisaation on tiedettävä, minkä vuoksi se pohjimmiltaan on olemassa ja mikä sen perustehtävä on. Pieksämäen seurakunnan missio pohjautuu Jeesuksen antamaan lähetyskäskyyn, joka toimii johtoajatuksena kaikessa seurakunnan elämässä.

Missio ohjaa toimintaamme, vaikuttaa sen arvovalintoihin sekä luo vahvan pohjan strategiselle ajattelulle. Seurakunnan perustehtävä voi eri aikoina ja eri paikoissa näyttäytyä eri tavoin, mutta johtoajatus pysyy samana. Tehtävänämmä on julistaa armollista evankeliumia ja pelastusta kaikille ihmisille. Raamatussa on viidellä tavalla sanoitettu lähetyskäskyä: Matt. 28:18-20, Mark. 16:15-18, Luuk. 24:46-49, Joh. 20:21-24 ja Apt. 1:7-8. Jokaisessa lähetyskäskyssä on oma painotuksensa. Näin myös seurakunnan elämässä: toiminta voi olla hyvin monimuotoista –ja ulotteista, mutta tehtävä ja työnäky on sama: kutsua ihmisiä armahtavan Jumalan yhteyteen, opettaa, kastaa ja rohkaista välittämään lähimmäisestä sekä luomakunnasta.

Arvot

Arvot kertovat, mitä asioita pidetään hyvinä ja tavoiteltavina. Arvojen tulisi näkyä niin, että ne suoraan ohjaavat toimintaamme. Määrittelimme arvopohjaksemme luterilaisuuden ydinajatuksen, korostaen samalla yhteisöllisyyttä: *Yksin uskosta, yksin armosta –yhdessä.*

Olemme kaikki samanarvoisia ja merkityksellisiä, Jumalalle kelpaavia ihmisiä. Elämme armosta; omat tekemisemme tai tekemättä jättämisemme eivät mittaa arvoamme tai uskoamme. Seurakunnan elämässä korostamme jokaisen ihmisen oikeutta uskoon. Emme arvota, arvostele tai mittaa vaan iloitsemme omasta sekä lähimmäisen uskon lahjasta.

Haluamme luoda avointa ja välitöntä kanssakäymistä kaikkien kesken, vaalimme kunnioittavaa keskustelukulttuuria ja yritämme asettua näkemään jokainen vierellä kulkija rakkaana lähimmäisenä. Monenlaiset ihmiset ja erilaiset mielipiteet ovat rikkautta, jota haluamme demokraattisesti vaalia.

Kunnioitamme jokaisen ihmisen seurakuntasuhdetta, olkoon se aktiivinen tai passiivinen. Jokainen yksilö on muodostamassa seurakuntaa ja sen arvo on mittaamaton.

Visio

Seurakunnan visio vastaa ympäröiviin haasteisiin sekä pyrkii hyödyntämään omia vahvuuksiaan. Yhtenäiskulttuurin murentuminen, kirkon aseman heikkeneminen ja keskustelukulttuurin kirstyminen haastavat seurakuntaamme toimimaan sillanrakentajana ja luomaan kunnioittavaa keskustelukulttuuria keskuuteemme.

Pieksämäellä väestön ikärakenne tuo seurakunnan toiminnalle omat painotustarpeensa. Syntyvyys laskee ja ikääntyneiden määrä alueellamme korostuu. Tämä vaatii seurakunnalta resurssien ohjaamista vastaamaan ympäröivää todellisuutta. Työyhteisö supistuu ja supistuminen tapahtuu eläköitymisten kautta. Tämä haastaa työntekijöitä muutokseen ja monimuotoisemman työkuulttuurin luomiseen. Työyhteisön hyvinvoinnin ylläpitäminen on erittäin tärkeää näissä muuttuvissa olosuhteissa.

Seurakunnan täytyy jatkuvasti kiinnittää huomiota toimintakulttuurin muutoksiin ja reagoida niihin ennakkoiden sekä viipymättä. Yhteisöllisen toimijuuden korostaminen, ihmisten eriarvoistumisen ja yksinäisyyden ehkäiseminen sekä kaikille avoin seurakunta ovat perusta, johon kaikki päätöksenteko ja toiminta perustuvat.

Seurakunnan vahvuutena on ammattitaitoinen ja motivoitunut henkilöstö, joka kykenee mukautumaan vallitseviin olosuhteisiin. Pieksämäen seurakunnalla on luotettava maine ja yhteistyö muiden alueen toimijoiden kanssa on luontevaa. Seurakunnan talous on hoidettu hyvin ja ennakkoidusti.

Strategiset valinnat

1. Uskotaan ja etsitään yhdessä

Jos haluat kulkea nopeasti, kulje yksin. Jos haluat päästä perille, kulje yhdessä toisten kanssa. (Afrikkalainen sananlasku)

Yhteinen usko tukee ja kantaa yksilöä hänen henkilökohtaisessa uskossaan. Seurakunnan tehtävänä on vahvistaa jokaista ihmistä ja kutsua häntä elämään uskoa todeksi arjessaan. Seurakunnassa on oltava tilaa ja aikaa tutkia uskoa yhdessä, antaen erilaisten äänenpainojen tulla esiin ja suhtautuen kunnioittavasti toisen ihmisen mielipiteisiin. On erittäin tärkeää ylläpitää ja tukea kunnioittavaa keskustelukulttuuria kaikkien ihmisten kanssa ja kiinnittää katsetta yhdistäviin tekijöihin. Yhdessä kulkien matkaa on helpompi kulkea.

2. Ollaan yhdessä

Jokainen ihminen on Luojan luoma ja siksi olemme yhtä arvokkaita. Kunnioitamme toista ihmistä sekä hänen mielipiteitään ja pyrimme tuomaan omat näkemyksemme rakentavasti esiin. Annamme jokaiselle ihmiselle tilaa elää seurakuntayhteydessä omalla tavallaan ja ajallaan.

Sitoudumme palvelemaan eri ikäryhmiä laadukkaasti ja kokoamaan kaikenikäisiä luontevasti yhteen. Olemme yksi seurakunta, jossa on kaikenikäisiä ihmisiä. Iloitsemme monimuotoisesta joukostamme ja tahdomme kohdata toisemme elämänkaaren eri vaiheissa, arkena kuin juhlanakin. Seurakunnan tulevaisuuden kannalta on merkityksellistä huomioida lasten ja nuorten kohtaaminen.

Palvelemme toisiamme ja huolehdimme lähimmäisestä. Pyrimme ehkäisemään niin sosiaalista kuin taloudellista eriarvoistumista. Kaikessa toiminnassa ja kohtaamisissa muistamme diakonisen lähestymistavan sekä lähimmäisyyden.

Olemme helposti saavutettavissa ja läsnä, kun meitä tarvitaan. Kohtaamme ihmisiä luontevasti sosiaalisessa mediassa ja ymmärrämme sen yhdeksi tärkeäksi kommunikointikanavaksi.

3. Toimitaan yhdessä

Pieksämäen seurakunta palvelee laajalla maantieteellisellä alueella, joka mahdollistaa monenlaisen yhteistyön eri toimijoiden kanssa. Toisaalta toimimme alueellisesti sopivan kokoisella paikkakunnalla, jolloin tiedämme muiden toimijoiden työskentelytavat- ja tapahtumat sekä pystymme hallitsemaan kokonaisuuksia ja välttämään päällekkäistä tarjontaa. On tärkeää vahvistaa yhteistyötä kaupungin, järjestöjen, muiden seurakuntien sekä tahojen kanssa ja kartoitettava, että emme kilpaile tarjonnassa vaan käytämme resurssejamme järkevästi.

Tulevana strategiakautena pyrimme erityisesti kiinnittämään huomioita yhteisöllisyyden rakentamiseen sekä innostavaan toimijuuteen. Kasvatamme samalla seurakuntalaisten sitoutuvuutta, kun rakennamme tietoisesti yhteisöllisyyttä ja annamme ihmisille tilaa vaikuttaa sekä kantaa vastuuta.

Toimimme yhdessä luomakunnan ja ympäristön hyväksi. Pyrimme kaikissa toimissamme kiinnittämään huomioita ekologisiin arvoihin, tuomaan esille kohtuullista elämäntapaa sekä vastuullisuutta. Pyrimme uudistaman ajattelumme sekä luomaan toimintamalleja, jotka tukevat ekologista ja kestävä elämäntapaa.

4. Tehdään työtä yhdessä

On tärkeä tehdä työtä yhdessä ja ajatellen tulevaisuutta. Seurakunta työyhteisönä antaa erittäin hyvät puitteet moniammatilliseen työhön: meillä on eri työalojen, seurakuntalaisten ja yhteistyökumppaneiden osaaminen hyödynnettävissä. Tämä on selkeä vahvuus, jota meidän täytyy hyödyntää vielä enemmän. Työntekijäresurssien vähetessä järkeistämme työntekoa ja uudistamme toimintatapojamme, jotta voimme tehdä työmme laadukkaasti ja työyhteisö pysyy hyvinvoivana.

Sitoudumme omalla käyttäytymisellä tukemaan toisen työntekijän työhyvinvointia sekä työyhteisön positiivista ilmapiiriä. Noudatamme annettuja aikatauluja, ohjeita ja päätöksiä sekä kannamme vastuun yhteisestä viestinnästä, sisäisestä sekä työyhteisön ulkopuolelle tapahtuvasta.

Seurakunnan rasiitteena on suuri kiinteistömassa, joka kuormittaa valtavasti talouden resursseja. Toiminta tarvitsee terveet ja toimivat tilat, mutta turhia seiniä ei kannata ylläpitää tai omistaa. Meidän on uudistettava ajattelumme ja luovuttava turhasta lokeroinnista niin tilojen kuin toiminnankin suhteen. Tilojemme täytyy olla saavutettavia, esteettömiä ja ilmeeltään kutsuvia.

Tulevaisuuskuva

Seurakunnan tulevaisuuskuva näyttää tällä hetkellä haasteista huolimatta hyvältä: seurakunnalla on hyvät toimintaedellytykset ja monia mahdollisuuksia. Talouden haasteet vaativat päätöksiä kiinteistöjen ja henkilöstön suhteen, mutta tilanne on vielä hallittavissa. Tiukentuva talous ohjaa seurakuntaamme miettimään yhä tarkemmin perustehtäväänsä, etsimään yhä enemmän yhteistyömahdollisuuksia, kutsumaan seurakuntalaisia yhteiseen toimijuuteen ja vastuunkantoon sekä tekemään työtä yli työalarajojen. Nämä voidaan hyvin nähdä myös seurakuntaelämää rikastuttavina muutoksina.

Seurakunnan strategia pähkinänkuoressa

- Tuoda kaikille armollisen Jumalan välittävää läsnäoloa arkeen.
- Toimia sillanrakentajana ja kunnioittavan keskustelukulttuurin ylläpitäjänä.
- Sopeuttaminen ja sopeutuminen: henkilöstön supistuminen, kiinteistön karsiminen, toimintakulttuurin muutokset.
- Vahvistaa yhteistä toimijuutta ja yhteisöllisyyttä, ehkäistä eriarvoistumista sekä yksinäisyyttä.